

Kennisinstituut
Duurzaam Verpakken

Jaarrapportage —— 2016

Voorwoord

Graag bied ik u de Jaarrapportage 2016 van het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken (KIDV) aan. Sinds de oprichting van het KIDV in 2013 zijn wij bezig geweest met zaaien. In 2016 is voor ons de oogstperiode aangebroken. Het was een jaar waarin we onze positie als onafhankelijke kennisinstelling hebben kunnen uitbouwen. Een jaar waarin de vraag naar onze expertise, zowel in binnen- als buitenland, is gegroeid. Een jaar waarin we de vruchten hebben kunnen plukken van inspanningen die we in de voorgaande jaren samen met u hebben gedaan.

Het meest in het oog springende voorbeeld van dit oogstjaar vormen de brancheverduurzamingsplannen, die nu 88 procent van het in Nederland op de markt gebrachte verpakkingsgewicht vertegenwoordigen. In 2016 hebben vijf branches een verduurzamingsplan opgesteld, dat door het KIDV is getoetst en vastgesteld. In hun verduurzamingsplan hebben de branches concrete doelen opgenomen die circulariteit in de verpakkingsketen bevorderen. Die variëren van het gebruik van meer gerecycled materiaal in verpakkingen tot het gebruik van dunner of minder materiaal.

Ook het vermelden waard zijn de publicaties die wij in 2016 hebben opgeleverd, uiteenlopend van de factsheet *Minerale oliën in verpakkingen van gerecycled papier en karton* tot het groeidocument *Improve the recyclability of five types of plastic packaging* dat onder anderen ontwerpers en inkopers moet helpen bij het verduurzamen van verpakkingen. Daarnaast zijn onder de vlag van het wetenschappelijk onderzoeksprogramma de eerste twee publicaties verschenen.

Op het Meldpunt Verpakkingen kwamen in 2016 bijna 30 procent meer meldingen binnen dan in 2015. Het aantal bezoekers van onze website is in 2016 met 4 procent gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor. De opkomst bij onze Verdiepingsbijeenkomsten bleef onverminderd hoog. Die lijn lijkt zich in 2017 door te zetten; de eerste Verdiepingsbijeenkomst van het jaar, over het chemisch recycleren van kunststof verpakkingen, was vrijwel direct na het versturen van de uitnodiging al overtekend. Deze ontwikkelingen sterken ons in het idee dat gedegen en onafhankelijke kennis over duurzaam verpakken voorziet in een duidelijke behoefte, zowel bij professionals als bij consumenten.

Het KIDV gaat het komend jaar door op de ingeslagen weg. Wij willen kennis ontwikkelen die u in staat stelt te verduurzamen en deze ontsluiten voor alle stakeholders in de verpakkingsketen. Op die manier leveren wij een bijdrage aan een circulaire economie, waarin verpakkingsafval niet wordt afgedankt, maar een tweede leven krijgt in nieuwe verpakkingen of andere toepassingen.

Hester Klein Lankhorst
Directeur KIDV

Leeswijzer

In deze Jaarrapportage treft u een overzicht aan van de activiteiten die het KIDV in 2016 heeft uitgevoerd. De activiteiten zijn ingedeeld in zeven categorieën, achtereenvolgens Circulaire economie, Verduurzamingsplannen, Publicaties & onderzoek, Bijeenkomsten & bezoeken, KIDV in de media, In de prijzen en Meldpunt Verpakkingen. Per categorie leest u wat het KIDV op dit vlak heeft opgeleverd in 2016.

Circulaire economie

Staatssecretaris Sharon Dijksma van Milieu en minister Henk Kamp van Economische Zaken presenteren het rapport *Nederland circulair in 2050*. [Het KIDV ziet in dit rijksbrede programma voor de circulaire economie duidelijke raakvlakken met duurzaam verpakken.](#)

Aftrap Holland Circular Hotspot, het platform dat Nederlandse innovaties over de grens gaat promoten. [Het KIDV is mede-initiatiefnemer.](#)

Hester Klein Lankhorst neemt van 21 tot en met 24 november deel aan de Nederlandse handelsmissie naar Indonesië, onder leiding van minister-president Mark Rutte, ministers Ploumen en Schultz van Haegen en staatssecretaris Dijksma. Een van de vier centrale thema's van de missie is klimaat & afvalmanagement. Het KIDV kan in dit kader kennis delen met Indonesische bedrijven en organisaties. [Klein Lankhorst houdt een dagboek bij van haar ervaringen.](#)

Verduurzamingsplannen

[Brancheverduurzamingsplan Farmacie vastgesteld.](#)

Branchevereniging Thuiswinkel.org stelt een interactieve handleiding '[Duurzaam verpakken voor Nederlandse e-commercebedrijven](#)' samen, op basis van kennis die het KIDV heeft ontwikkeld.

Verpakkingskundigen Karen van de Stadt en Nynke Arntzen geven beide een workshop over duurzaam verpakken voor GroentenFruit Huis, branchevereniging voor groente- en fruittelers. Over de invloed van de duurzaamheidsstrategie van een bedrijf op verpakkingen. En over het verduurzamen van een 'gewone' verpakking.

Het KIDV stelt een [monitoringsmethodiek](#) beschikbaar voor het meten van de hoogst haalbare doelen uit de brancheverduurzamingsplannen. Branches kunnen de opzet van het KIDV gebruiken voor het opstellen van hun eigen methodiek.

[Brancheverduurzamingsplannen Technologische Industrie FME, Doe-het-Zelf, Meubels en Interieur en Technologische Industrie – Elektronica vastgesteld.](#)

Publicaties & onderzoek

Groeidocument [*Improve the recyclability of five types of plastic packaging.*](#)

Verkenning [*PET-trays: op weg naar structurele oplossingen.*](#)

Onderzoek [*Circulaire economie: een belangrijk instrument voor CO2-reductie*](#) door CE Delft, in opdracht van KIDV.

Twee nieuwe specificaties met kwaliteitseisen voor kunststof verpakkingsafval: een voor [*PET-bakjes*](#) en een voor [*Mixed Polyolefin \(MPO\)*](#).

Nieuwe logo's Weggooiwijzer: [*drie bestaande logo's*](#) geschikt gemaakt voor toepassing door webwinkels, samen met brancheorganisatie Thuiswinkel.org. Nieuw logo voor [*composteerbare verpakkingen*](#).

Wetenschappelijk onderzoeksprogramma

Rapport [*Contributions of municipalities to the recycling of post-consumer packages*](#), Ulphard Thoden van Velzen, Wageningen Food & Biobased Research.

Paper [*Realizing product-packaging combinations in circular systems*](#), Bjorn de Koeijer, Universiteit Twente.

Factsheets & instrumenten

Factsheet [*Inzameling en recycling van verpakkingsafval, een internationale vergelijking*](#) op basis van een rapportage die Natuur & Milieu in opdracht van het KIDV over dit onderwerp opstelde.

Factsheet [*Trends in duurzaam verpakken.*](#)

Factsheet [*Minerale oliën in verpakkingen van gerecycled papier en karton.*](#)

Factcheck [*plastic recycling.*](#)

Infographic [*Wat gebeurt er met ons plastic verpakkingsafval?*](#)

Handreiking [*Biobased- en biologisch afbreekbare verpakkingen.*](#)

Bijeenkomsten & bezoeken

Verdiepingsbijeenkomsten

[‘Het meten van circulariteit en verduurzaming’.](#)

[‘Science meets practice’.](#)

[‘Minerale oliën in verpakkingen van gerecycled papier en karton: stand van zaken’.](#)

[‘Circulaire economie: Europa en Nederland’.](#)

Ronde tafels

[‘Product losses and packaging’.](#)

[European Conference on Plastics.](#)

Bezoeken

Onderzoekers van het wetenschappelijk onderzoeksprogramma brengen op 13 december een bezoek aan het research&development centre van [Friesland Campina in Wageningen](#). Daar krijgen zij van manager duurzaamheid Taco Kingma en drie ontwikkelaars van de afdeling sustainable packaging een toelichting op de ambities en strategie van de zuivelgigant.

Conferentie Sustainability in Packaging Europe in Barcelona. Hester Klein Lankhorst en Karen van de Stadt geven op 8 november de workshop *Closing the loop. Masterclass: the use of new packaging materials*.

Hester Klein Lankhorst leest op 10 oktober tijdens de [Dag van de Duurzaamheid](#) voor uit het boek *De wereld van plastic* op de Julianaschool in Bilthoven. De basisschool krijgt uit haar handen ook een knikkertegel van gerecycled plastic.

[Slotbijeenkomst 100-100-100 in Moordrecht op 1 juli](#). Diverse 100-100-100 projecten waarbij 100 gezinnen 100 dagen 100 procent afvalvrij proberen te leven, leveren goede resultaten op. Zo ook het project dat afvalverwerker Cyclus in opdracht van elf gemeenten van 14 maart tot 21 juni 2016 uitvoerde. Angelique Bergers van het KIDV neemt tijdens de slotbijeenkomst deel aan de paneldiscussie.

Hester Klein Lankhorst geeft op 22 juni een presentatie over de toekomst en de mogelijkheden van bioplastics op het symposium *De waarheid over (bio)plastics*, georganiseerd door VVM, netwerkvereniging voor milieuprofessionals.

Onderzoekers van het wetenschappelijk onderzoeksprogramma brengen op 7 juni een bezoek aan [afvalinzamelaar HVC in Dordrecht](#). Een bedrijfsbezoek zorgt voor kruisbestuiving tussen 'theorie' en 'praktijk'; onderzoekers en ondernemers wisselen kennis en praktische voorbeelden uit.

Projectleider Anne-Marth Vrind geeft op 26 mei een presentatie bij het Milieucafé over de materiaalstudie van het KIDV die ten grondslag lag aan het verbod op gratis plastic tasjes dat sinds 1 januari 2016 van kracht is.

Hester Klein Lankhorst geeft op 11 februari de presentatie *Circular Packaging: the Dutch way* tijdens de Grønt Punkt Dagen in Oslo, over het voor Europa unieke instrument van de branche-verduurzamingsplannen.

KIDV in de media

Interview verpakkingskundige Karen van de Stadt in artikel [One World magazine](#).

Optreden Hester Klein Lankhorst in uitzending van [VARA Kassa](#) over de ergernis van consumenten aan te grote verzendverpakkingen.

Meer kennis, minder emotie – Er komt rust in debat over duurzaam verpakken. Interview met Hester Klein Lankhorst en projectleider Marc Reijnders in vakblad Verpakkingsmanagement.

Optreden Hester Klein Lankhorst in uitzending van [VARA Groen Licht](#) over plasticvrij leven.

Climate policy should value circular economy more. Artikel in ENDS Europe naar aanleiding van het KIDV-rapport *Circulaire economie: een belangrijk instrument voor CO₂-reductie*.

Interview Hester Klein Lankhorst in bijlage [‘De Nieuwe Verpakkingsindustrie’](#) bij het Financieel Dagblad.

Interview projectleider Kees Kerstens in [Pakkracht](#).

[Kwart van ingezameld plastic wordt verbrand.](#) NRC.checkt op basis van KIDV-factcheck plastic recycling.

[Het is goed dat je voor een plastic tas moet betalen](#) in rubriek Gesprek van de dag in weekblad Margriet.

Column Hester Klein Lankhorst in [The Parliament Magazine](#).

Kijk voor meer KIDV in de media op onze [website](#).

In de prijzen

De gemeenten Roermond, Schiedam en Wageningen krijgen op 9 november een prijs van het Learning Center Kunststof VerpakkingsAfval (LCKV) voor de [beste pilot gericht op gedragsverandering](#) bij inwoners bij het scheiden van kunststof verpakkingsafval. Het KIDV zit in de jury die de inzendingen beoordeelt.

Hester Klein Lankhorst reikt op de Empack oorkondes uit aan de winnaars van de [Packaging Innovations Challenge 2015-2016](#).

Biobased koffiecapsules van Peeze winnen [NL Packaging Award](#) in de categorie duurzaamheid. Hester Klein Lankhorst is juryvoorzitter voor deze categorie.

Meldpunt Verpakkingen

Piek in het aantal vragen en meldingen op het [Meldpunt Verpakkingen](#) in het eerste kwartaal van 2016. Op 1 januari trad het verbod op gratis plastic tasjes in werking. Op verzoek van het ministerie van Infrastructuur en Milieu konden consumenten ook bij het Meldpunt Verpakkingen terecht voor voorlichting en vragen over dit verbod.

In het najaar verschijnt in huis-aan-huisbladen een pagina over het Meldpunt Verpakkingen, om meer bekendheid voor het meldpunt te genereren. In november en december is deze pagina 11 keer geplaatst, met een oplage van 287.389, en een bereik van 569.030.

Zowel het aantal vragen, als het aantal meldingen op het Meldpunt Verpakkingen is in 2016 fors gestegen. In 2016 nam het meldpunt 153 vragen en 316 meldingen in behandeling tegenover 97 vragen en 244 meldingen in 2015.

Adresgegevens

Postbus 93383
2509 AJ Den Haag
T 070 762 05 80
E info@kidv.nl
www.kidv.nl

Volg ons op

